

تحلیل ساختار فضایی - کالبدی بافت فرسوده شهری با رویکرد نوسازی و بهسازی

شیوا علیزاده^۱، زهرا رسولزاده^۲، مینا کاظمی^۳

۱- کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تبریز shiva.alizadeh.008@gmail.com
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تبریز zahra.shoma1369@gmail.com
۳- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه سراج kazemiminabanu@gmail.com

چکیده

فرسودگی واقعیتی است که تاکنون بیشتر شهرهای با سابقه و تاریخی ایران، تحت تأثیر آن قرار گرفته‌اند. آنچه مسلم است، در این گونه شهرها این مسئله، رشد بافت شهری را مختل کرده و آن را به پیرامون سوق می‌دهد بنابراین افزون بر نابودی بافت‌های درونی و با سابقه‌ی شهری، هزینه‌های هنگفتی را با ایجاد بافت‌های نو ظهور برگردن شهر تحمیل می‌کند. رویکرد حاکم بر این پژوهش، توصیفی، تحلیلی است و ماهیت آن می‌تواند کاربردی باشد بدین منظور داده‌های آماری مورد نظر، از سازمان‌های مربوطه تهیه شده است با توجه به تحلیل‌های بدست آمده ۱۲/۳۴ درصد از حوزه‌ها در شرایط کاملاً برخوردار و ۱۴/۸۱ درصد از حوزه‌های آماری در شرایط کم برخوردار واقع شده است و این حوزه‌های شهری جزوه قسمت‌های قدیمی شهر به حساب آمده و باید دولت در نوسازی و بهسازی این قسمت شهر سیاست‌ها و راهکارهایی را در جهت کم کردن شرایط نابسامان شهری برگزیند.

واژه‌های کلیدی: بافت فرسوده، تحلیل فضایی_کالبدی، نوسازی و بهسازی، ارومیه

۱- مقدمه

بافت‌های فرسوده یکی از انواع مختلف بافت‌های آسیب‌پذیر شهری هستند که به دلیل فرسودگی کالبدی، برخورداری نامناسب از دسترسی سواره، تأسیسات خدماتی و وجود زیر ساخت‌های شهری آسیب‌پذیر، ارزش محیطی و اقتصادی پایینی دارند. تحقق عدالت اجتماعی، ایجاد و شکل‌گیری محیط زیستی امن، ایمن و دلخواه برای زندگی و فعالیت شهروندان در راستای برخورداری از فرصت‌های برابر زندگی، از اهداف کلان سند چشم‌انداز کشور است که بدون شک، بافت‌های فرسوده شهری، با داشتن مسائل و مشکلات کالبدی، اجتماعی، اقتصادی و...، محیط‌هایی را برای ناسازگاری با این هدف ایجاد کرده‌اند. مسئله فرهنگی و نوسازی^۴ بافت‌های فرسوده در دهه‌ی گذشته، کمابیش در تمام شهرهای کشور مطرح شده است (زندگی آبادی و دیگران، ۱۳۹۰: ۱۱۸). چرخه بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده شهری، از شناسایی درست محدوده و تفکیک آن‌ها به محله‌های فرسوده آغاز شده و با نوسازی ساختمان‌های فرسوده و تأمین فضاهای روبنایی لازم، همانند فضای سبز، مراکز آموزشی،

۱

۲

۳

۴- Renovation